

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВЛІХОВСЬКИЙ

“ ” 2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри епізоотології,

мікробіології і вірусології

Протокол №5 від «05» травня 2022 р.

Завідувач кафедри епізоотології,

мікробіології і вірусології

Володимир МЕЛЬНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»

д.вет.н., завідувач кафедри анатомії,

гістології і патоморфології тварин ім.

акад В.Г. Касяненка

Володимир КОСТЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Ветеринарна медицина

Факультет (ННІ) Ветеринарної медицини

Розробники: к.вет.н. доцент МАРТИНЮК О.Г.

Київ – 2022

1. Опис навчальної дисципліни

Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх та екзотичних тварин

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	<u>21 – Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)	
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Освітня програма	<u>Ветеринарна медицина</u>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна (вибіркова)	
Загальна кількість годин	_____ 68 _____	
Кількість кредитів ECTS	_____ 2 _____	
Кількість змістових модулів	_____ 1 _____	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	_____
Семестр	3	_____
Лекційні заняття	8 год.	_____ год.
Практичні, семінарські заняття	_____ год.	_____ год.
Лабораторні заняття	8 год.	_____ год.
Самостійна робота	52 год.	_____ год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	_____ год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	_____

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою інтегрованої дисципліни «Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин» – удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від конкретного збудника інфекції та виду тварини.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з питань етіології, патогенезу і терапії інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- поглибити теоретичну підготовку із загальної та спеціальної епізоотології а також з інфекційних та інвазійних хвороб собак, котів та екзотичних тварин;

- освоїти методики клініко-лабораторних досліджень та методи постановки експериментів із вивчення хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- освоїти новітні методи діагностики хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- отримати навички з пошуку, аналізу та узагальнення матеріалів з наукових вітчизняних та зарубіжних першоджерел з вибраної магістрантом проблеми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- особливості етіології, патогенезу, симптомів, а також принципи лікування та профілактики хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження заразних хвороб собак, котів та екзотичних тварин.

вміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, та інших досліджень хворих дрібних домашніх і екзотичних тварин та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (диференціювати) хвороби дрібних домашніх і екзотичних тварин;

Набуття компетентностей:

• **загальні компетентності (ЗК):**

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

•

• **фахові (спеціальні) компетентності (ФК):**

1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.
3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
5. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.
6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні

дослідження й аналізувати їх результати.

- 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- 9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.
- 10. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.
- 11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.
- 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
- 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.
- 15. Здатність організовувати нагляд і контроль виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
- 16. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
- 18. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.
- 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
- 20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання (Змістовий модуль 1. Інфекційні хвороби коней)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інфекційні хвороби коней												
Тема 1. Епізоотична ситуація та основи профілактики заразних хвороб собак, котів та екзотичних тварин.	14	2		2	10							
Тема 2. Особливості діагностики, лікування та профілактики вірусних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.	18	2		2	14							
Тема 3. Особливості діагностики, лікування та профілактики бактеріальних та грибкових хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.	18	2		2	14							
Тема 4. Особливості клітинної та гуморальної імунної відповіді за	18	2		2	14							

інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.												
Разом за змістовим модулем 1	68	8	8	52								
Усього годин	68	8	8	52								
Курсовий проект (робота) з _____ _____ (якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-		-		-	-	-		-

4. Теми семінарських занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1		

5. Теми практичних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1		

6. Теми лабораторних занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні принципи та особливості лікування інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.	2
2	Вірусні хвороби дрібних домашніх і екзотичних тварин.	2
3	Бактеріальні хвороби дрібних домашніх і екзотичних тварин.	2
4	Дерматомікози дрібних домашніх і екзотичних тварин.	2

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ:

1. Ветеринарні вимоги щодо імпорту в Україну екзотичних тварин.
2. Ветеринарні вимоги щодо імпорту в Україну хутра.
3. Дайте характеристику комплексу спеціальних ветеринарних профілактичних досліджень за допомогою яких досягається благополуччя галузі конярства.
4. Дайте характеристику комплексу спеціальних ветеринарних профілактичних досліджень за допомогою яких досягається благополуччя на фермах з вирощування норок.
5. Охарактеризуйте епізоотичні особливості та симптоми каліцивірусної інфекції котів
6. Форми перебігу коронавірусної інфекції у котів;
7. Охарактеризуйте перебіг аденовірусних інфекцій у собак залежно від типу вірусу;
8. Епізоотологія та клінічні ознаки панлейкопенії котів
9. Загальні принципи лікування інфекційних хвороб котів
10. Діагностика лейкозу котів.
11. Опишіть австралійський енцефаліт.

12. Опишіть венесуельський енцефаломієліт.
13. Опишіть енцефаліт долини річки Муррея.
14. Опишіть хворобу Борна.
15. Опишіть японський енцефаліт.

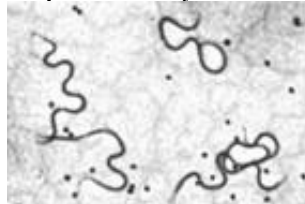
ЗРАЗОК БІЛЕТУ ДЛЯ ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ЕКЗОТИЧНИХ І ХУТРОВИХ ЗВІРІВ

»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ																									
ОС «Магістр» Спеціальність Ветеринарна медицина	КАФЕДРА ЕПІЗООТОЛОГІЇ, МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _1_ з дисципліни «ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ДРІБНИХ ТА ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН»	«Затверджую» Завідувач кафедри _____ Мельник В.В. 5 травня 2022 р.																						
Екзаменаційні запитання																									
1. Цикл розвитку збудників опісторхозу м'ясоїдних тварин																									
2. Сечокам'яна хвороба (етіологія, діагностика та лікування)																									
Тестові завдання різних типів																									
1. Назвіть препарати показані за епілепсії <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>фенобарбітал</td></tr> <tr><td>2</td><td>сибазон</td></tr> <tr><td>3</td><td>гентаміцин</td></tr> <tr><td>4</td><td>натрію хлорид</td></tr> <tr><td>5</td><td>коразол</td></tr> </table>		1	фенобарбітал	2	сибазон	3	гентаміцин	4	натрію хлорид	5	коразол	6. Вкажіть які з перерахованих препаратів використовують для етіотропного лікування собак, хворих на бабезіоз <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Азидин</td></tr> <tr><td>2</td><td>Дектомакс</td></tr> <tr><td>3</td><td>Фармоксид</td></tr> <tr><td>4</td><td>Діамідин</td></tr> <tr><td>5</td><td>Тетрациклін</td></tr> </table>		1	Азидин	2	Дектомакс	3	Фармоксид	4	Діамідин	5	Тетрациклін		
1	фенобарбітал																								
2	сибазон																								
3	гентаміцин																								
4	натрію хлорид																								
5	коразол																								
1	Азидин																								
2	Дектомакс																								
3	Фармоксид																								
4	Діамідин																								
5	Тетрациклін																								
2. Назвіть основний синдром, який виникає при тяжкому перебігу хвороб нирок і сечових шляхів: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1.</td><td>Сечовий</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Набряковий</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Серцево-судинний</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Больовий</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Уремічний</td></tr> </table>		1.	Сечовий	2.	Набряковий	3.	Серцево-судинний	4.	Больовий	5.	Уремічний	7. Перерахуйте особливості пеніса у котів: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Спрямований каудально</td></tr> <tr><td>2</td><td>Спрямований краніально</td></tr> <tr><td>3</td><td>Містить os penis</td></tr> <tr><td>4</td><td>На поверхні має маленькі шипики</td></tr> <tr><td>5</td><td>Поверхня пеніса гладка</td></tr> <tr><td>6</td><td>Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis</td></tr> </table>		1	Спрямований каудально	2	Спрямований краніально	3	Містить os penis	4	На поверхні має маленькі шипики	5	Поверхня пеніса гладка	6	Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis
1.	Сечовий																								
2.	Набряковий																								
3.	Серцево-судинний																								
4.	Больовий																								
5.	Уремічний																								
1	Спрямований каудально																								
2	Спрямований краніально																								
3	Містить os penis																								
4	На поверхні має маленькі шипики																								
5	Поверхня пеніса гладка																								
6	Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis																								
3. Охарактеризуйте збудника парвовірусної інфекції собак: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>ДНК-вмісний вірус</td></tr> <tr><td>2</td><td>РНК-вмісний вірус</td></tr> <tr><td>3</td><td>збудник належить до родини Picornaviridae</td></tr> <tr><td>4</td><td>збудник належить до родини Parvoviridae</td></tr> <tr><td>5</td><td>на збудника не діє хлороформ і ефір</td></tr> <tr><td>6</td><td>хлороформ і ефір інактивують збудника</td></tr> </table>		1	ДНК-вмісний вірус	2	РНК-вмісний вірус	3	збудник належить до родини Picornaviridae	4	збудник належить до родини Parvoviridae	5	на збудника не діє хлороформ і ефір	6	хлороформ і ефір інактивують збудника	8. Овуляція у сук та кішок відбувається під впливом гормону: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Інгібіну.</td></tr> <tr><td>2</td><td>ФСГ.</td></tr> <tr><td>3</td><td>ЛТГ.</td></tr> <tr><td>4</td><td>Окситоцину.</td></tr> <tr><td>5</td><td>ЛГ</td></tr> </table>		1	Інгібіну.	2	ФСГ.	3	ЛТГ.	4	Окситоцину.	5	ЛГ
1	ДНК-вмісний вірус																								
2	РНК-вмісний вірус																								
3	збудник належить до родини Picornaviridae																								
4	збудник належить до родини Parvoviridae																								
5	на збудника не діє хлороформ і ефір																								
6	хлороформ і ефір інактивують збудника																								
1	Інгібіну.																								
2	ФСГ.																								
3	ЛТГ.																								
4	Окситоцину.																								
5	ЛГ																								
4. Збудник каліцивірусної інфекції котів у навколишнє середовище виділяється із: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Фекаліями</td></tr> <tr><td>2</td><td>Виділеннями з носа, очей, та гнійних ран</td></tr> <tr><td>3</td><td>Сечею</td></tr> <tr><td>4</td><td>Немає правильної відповіді</td></tr> </table>		1	Фекаліями	2	Виділеннями з носа, очей, та гнійних ран	3	Сечею	4	Немає правильної відповіді	9. Оберіть 3 найбільш ефективних методи контролю оптимального часу осіменіння сук <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Біохімічні дослідження крові.</td></tr> <tr><td>2</td><td>Біохімічні дослідження виділень.</td></tr> <tr><td>3</td><td>Клініко-візуальний.</td></tr> <tr><td>4</td><td>Цитологічне дослідження мазку із слизової оболонки піхви.</td></tr> <tr><td>5</td><td>Гормональні дослідження крові.</td></tr> </table>		1	Біохімічні дослідження крові.	2	Біохімічні дослідження виділень.	3	Клініко-візуальний.	4	Цитологічне дослідження мазку із слизової оболонки піхви.	5	Гормональні дослідження крові.				
1	Фекаліями																								
2	Виділеннями з носа, очей, та гнійних ран																								
3	Сечею																								
4	Немає правильної відповіді																								
1	Біохімічні дослідження крові.																								
2	Біохімічні дослідження виділень.																								
3	Клініко-візуальний.																								
4	Цитологічне дослідження мазку із слизової оболонки піхви.																								
5	Гормональні дослідження крові.																								
5. Як називається хвороба м'ясоїдних, що викликається даною комахою?																									

(у бланку відповідей впишіть назву українською мовою)

10. На рисунку представлені личинки, яких виявили при мікроскопічному дослідженні крові собаки

(у бланку відповідей впишіть назву хвороби, яку вони викликають)

8. Методи навчання

- Словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- Наочні (демонстрація презентацій, фото відео);
- Практичні (лабораторна робота, практична робота, статистична обробка)

9. Форми контролю

- Поточний (опитування, тестування);
- Рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- Підсумковий (тестування, іспит).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зарховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зарховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

12. Рекомендована література

Базова

1. Білявцева В.В., Мушит С.О., Сироватко К.М. Основи акваріумістики: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2020.– 233 с., мова українська.
2. Достоевський П. П. Епізоотична ситуація та організаційно-правові основи ветеринарної медицини в Україні: Автореф. дис. канд. вет. наук. – Х., 1997. – 19с.
3. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П. П. Достоевського, В. І. Хоменка. – К., 1999. – 450 с.
4. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник. – К.: Вища освіта, 2002. – 703 с.
5. Кріс Ендрюс. Болезни рыб. Профилактика и лечение Аквариум Принт, Харвест. 2007

6. Олександр Чегодаєв. Ужи и полозы. Содержание. Разведениею Профилактика заболеваний. Аквариум Бук. 2009. Практикум із загальної та спеціальної епізоотології (інфекційні хвороби тварин). А. Ф. Каришева, І. І. Панікар, С. В. Каришев; За ред. А. Ф. Каришевої. – Суми, 2008. – 530 с.
7. Петрович С. В. Микотические заболевания животных. М., 1982. – 89 с.
8. Практикум із загальної епізоотології. Б. М. Ярчук, М. М. Паска, Л. Є. Корнієнко та ін.; За ред. Б. М. Ярчука. Біла Церква, 1999. – 635 с.
9. Райнер Прашага. Красноухие черепахи. Содержание и уход. Аквариум Принт. 2008.
10. Шейкіна К.О. Акваріум (екзотика підводного світу). Енциклопедія. - Ранок. 2012, 112с.
11. Ярчук Б. М. Вербицький П.І., Корнієнко Л. Є. та ін. Загальна епізоотологія. Підручник. Б. Церква, 2002. – 655 с.
12. Ятусевич А.И., Прудников В.С., Карасев Н.Ф., Николаенко М.Ф. Заразные болезни пушных зверей Монография /А.И. Ятусевич, В.С. Прудников, Н.Ф. Карасев, М.Ф. Николаенко. - Витебск: УО ВГАВМ, 2008. - 110 с.

Додаткова

2. Галатюк О.Є., Передера О.О., Лавріненко І.В., Жерносик І.А. Інфекційні хвороби котів. Навчальний посібник для вузів II-IV рівнів акредитації. – Житомир : «Полісся», 2016. – 132 с.
3. Девид Олдертон. Декоративные птицы. Практические советы и рекомендации по уходу. Кладезь-Букс. 2003.
4. Доріс Квінтен. Болезни декоративных птиц. Аквариум Принт. 2009.
5. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. Збірник наукових праць. Частина 2. Випуск 8 (32).- Харків.- 2001.- С. 349 – 351.
6. Печенка А.М., Глей А.И. Эпидемическая и эпизоотическая ситуация по бешенству в Украине и мире. Бешенство животных // Клинич. инфектол. и паразитол. – 2013. – № 1 (04). – С. 96–109.
7. Печенка А.М., Глей А.И., Новохатний Ю.А., Нестеренко Л.П. Проблема бешенства в мире и Украине в современных условиях // Клинич. инфектол. и паразитол. – 2012. – № 1 (01). – С. 95–108.
8. Эпизоотология и инфекционные болезни сельскохозяйственных животных / А. А. Конопаткин, И. А. Бакулов, Я. В. Нуйкин и др.; Под ред. проф. А. А. Конопаткина.- М.: Колос, 1984. – 544 с., ил., 4 л. ил. – (Учебники и учеб. пособия для высш. с.-х. учеб. заведений).

13. Інформаційні ресурси:

1. www.nbuv.gov.ua Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
2. <http://www.oie.int/en> Міжнародне Епізоотичне Бюро (МЕБ)